

ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СТАНЦІЯ ЮНИХ НАТУРАЛІСТІВ

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою
КВНЗ «Вінницька академія
неперервної освіти»

Протокол № _____
від _____ 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Департаменту
гуманитарної політики Вінницької
обласної державної адміністрації

№ _____ 2021 р.

**Навчальна програма з позашкільної освіти
соціально-реабілітаційного напрямку**

«Журналістика»

2 роки навчання

Вінниця 2021

ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СТАНЦІЯ ЮНИХ НАТУРАЛІСТІВ

ОБГОВОРЕНО ТА ПОГОДЖЕНО
Методичною радою Вінницької
обласної станції юних натуралістів,
протокол № 2 від 13.04.2021р.

Голова ради

 Н.А.Шмаль

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Вінницької
обласної станції юних натуралістів,
протокол № 2 від 31.05.2021р.

Голова ради

 О.А. Драгомирецька

Навчальна програма з позашкільної освіти
соціально - реабілітаційного напрямку

«Журналістика»

2 роки навчання

м. Вінниця, 2021 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СТАНЦІЯ ЮНИХ НАТУРАЛІСТІВ

СХВАЛЕНО

Науково - методичною радою
КВНЗ «Вінницька академія
неперервної освіти»
Протокол № ____ від _____ 2021р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Департаменту освіти і науки
Вінницької облдержадміністрації
Наказ № ____ від _____ 2021р.

Навчальна програма з позашкільної освіти
соціально-реабілітаційного напрямку
«Журналістика»
2 роки навчання

Укладач: Андрійчук Н.І., керівник гуртка
соціально-реабілітаційного напрямку
Вінницької обласної станції юних натуралістів

Рецензент: Жовтоножук Л.Я.,
методист Вінницької обласної станції юних натуралістів

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «ЖУРНАЛІСТИКА»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Гурток «Журналістика» - це комплекс основ журналістики, теоретичні і практичні заняття з спеціальними тренінгами з певних тем, екскурсіями в архів, бібліотеки, радіостудії, телеканали, редакції.

Професія журналіста навряд чи колись буде неактуальною. Саме завдяки оперативній праці журналістів ми отримуємо знання про події. Велике значення має те, щоб ця інформація була чесна, об'єктивна і корисна, адже тоді не буде аксіомою вислів: «Хто володіє інформацією – той володіє усім світом».

«Лікарями душ людських» раніше, у 60-ті роки минулого століття, називали людей пера. Це були люди, які вели за собою, чия думка сприймалася як істина в останній інстанції. Люди пера були добросовісними і чесними, стояли на сторожі совісті. Журналістика – була покликанням, адже всі були переконані у тому, «що словом можна врятувати, словом можна вбити і словом можна за собою повести». До слова ставилися відповідально і зважували, перш ніж дати йому можливість прозвучати і піти в суспільство...

Проблема істинності інформації зараз, як ніколи, залишається дуже гострою. Сьогодні, коли журналістика втратила всі важелі впливу, коли людей пера припинили вважати «четвертою владою» через те, що більшість з них нічого спільного з чесною інформацією не мають, а лише ретельно виконують замовлення видання, на яке працюють, хотілося б відновити, як моральні норми, так і постулати людяності, добра і справедливості, які були кредом життя журналістів 60-х років минулого століття, таких, як В'ячеслав Чорновіл, Іван Волошенюк, Іван Дзюба та інші.

Отож, створення навчальної програми «Журналістика» зумовлено відновленням найкращих традицій журналістики. Щоб виховати нинішнє підростаюче покоління, навчити його критично мислити, чинити супротив злу, несправедливості, нечесній інформації, звертатись до істинних джерел: архівів, бібліотек та документів і, головне, не втратити аудиторію слухачів, читачів і глядачів – це основна мета гуртка.

Важливими кроками у цьому напрямку є: формування у здобувачів освіти здатності протистояти несправедливості, дискримінації за будь-якими ознаками, насиллю різних видів, забезпеченню процесу конструктивної

комунікації майбутніх журналістів з респондентами і - найголовніше: виховати у них почуття людяності та совісності.

Впровадження програми «Журналістика» орієнтоване на загальноосвітні навчальні заклади, творчі об'єднання, студії та інші навчальні установи для вихованців віком 14-18 років.

Навчальний матеріал адаптовано до занять з вихованцями різного рівня підготовки.

Особливістю програми є поєднання навчання журналістики з психологічною, історичною, літературною освітою. Окрім цього, отримують знання з правил етикету.

Навчальна програма передбачає два роки навчання:

- початковий рівень (один рік навчання) - 144 год/ рік, 4 год/ тиждень;
- основний рівень (один рік навчання) - 216 год/ рік, 6 год/ тиждень.

Програма першого року навчання «Журналістика» спрямована на опанування здобувачами освіти навичок ефективної доброзичливої комунікації, правил поведінки у суспільстві. Вихованці ознайомляться з історією журналістики, вчать працювати у різних жанрах та опрацьовувати інформацію. Знатимуть пасіонаріїв нашої нації, навчатимуться на прикладах перемог українських очільників. Отримують навички протистояння маніпуляціям, що дуже важливо при оволодінні професією журналіста. Перший рік навчання – це загальна ерудиція з різних галузей знань: психології, літератури та історії, тому може викладатися незалежно від програми другого року навчання.

Програма другого року навчання має за мету практичне опанування технікою отримання інтерв'ю від респондентів завдяки опануванню навичок ефективного спілкування на першому році навчання. Практичне написання статей, есе, ведення репортажів, написання програм – більш глибоке знайомство з різними жанрами журналістики і також вміння писати для різних засобів масової інформації. Фактично завдяки другому року навчання вихованці визначаються з власним умінням писати для різних видань.

Важливо відзначити, що зміст програми для майбутніх журналістів передбачає не лише навчання здобувачів освіти вмінню взяти інтерв'ю, але й сприяє вихованню у них загальнолюдських ідеалів, життєвих цінностей та понять про національні традиції нашого народу, виховує патріотизм і гордість за кращих синів та доньок України.

Окрім цього, вихованці гуртка придбають навички безпосереднього спілкування зі своїми респондентами, отримують безцінні знання про правила чемності, ввічливості, тактовності і толерантності, навчаться вмінню поважати чужий життєвий простір, нормам поведінки, що додатково слугуватиме альтернативою і компенсацією відсутності пропагуванню таких знань підростаючому поколінню програмою загальноосвітньої школи.

Зміст навчання майбутніх журналістів за новою програмою «Журналістика» нероздільно поєднаний з практикою.

Програма розрахована на обдаровану талановиту молодь, яка здатна критично мислити, аналізувати, генерувати нові цікаві і конструктивні ідеї. Ця молодь навчиться бачити суть проблеми, постійно удосконалюватиме і поглиблюватиме свої знання, не зупиняючись на досягнутому.

У час, коли журналістика втрачає свої позиції як рупор правдивої інформації, є нагальна потреба у провадженні гуртка «Журналістика»: чесна, незаангажована, незалежна від позиції та соціального статусу роботодавця та установи, на яку працює журналіст, де він може і має можливість висловлювати власну точку зору.

Початковий рівень, перший рік навчання

Навчально-тематичний план

Назва теми розділу	Кількість годин		
	теоретичні	практичні	всього
1. Вступ.	2		2
2. Журналістика – професія професій.	24	38	62
3. Витоки журналістики та її призначення.	10	6	16
4. Жанри журналістики	4	4	8
5. Журналістика – система органів масової інформації: друкованих і електронних ЗМІ.	16	14	30
6. Лікарі душ людських і бізнес-журналісти.	8	6	14
7. Етапи праці журналіста.	6	4	10
Підсумкове заняття.	2		2
Разом:	72	72	144

Зміст програми першого року навчання

1. Вступ. (2 год.)

Теоретична частина. Мета, завдання та план роботи на навчальний рік. Значення і роль журналістики у сучасному світі.

2. Журналістика – професія професій. (62 год)

Теоретична частина: Журналістика = відповідальність за кожне слово. Чесність. Незаангажованість. Журналіст і його праця. ЗМІ: засоби масової інформації. Творчий потенціал журналіста. Компетенція. Ерудиція. Знання історії власної країни. Пасіонарії нашої країни. Політика і журналістика. Порядність. Прагнення істини. Плюралізм думок. Гідність. Самоповага. Правила етикету. Повага до іншої точки зору. Факти. Емоції. Плітки. Домисли. Стереотипи. Упереджене ставлення. Чути. Бачити. Аналізувати. Критичне мислення. Вміння швидко орієнтуватись. Зворотній зв'язок. Журналістика – це мистецтво спілкуватись. Вміння слухати. Ставити запитання. Бути переконливим і об'єктивним. Правильно реагувати на критику.

Практична частина: Мистецтво вести розмову. Вміння входити в контакт. Планування запитань. Вміння слухати і чути. Зворотній зв'язок. Бути переконливим. Бути об'єктивним. Вміння виходити з контакту. Почуття вдячності. Тактовність. Доброзичливість. Ввічливість. Вдячність. Істина. Своя правда. Маніпуляції. Емоції. Реакції. Сприйняття. Стереотипи. Упередження. Протистояння маніпуляціям. Почуття значущості. Вміння казати «ні». Повага до власних і чужих меж. Повага до чужої та власної позиції. Правила аргументації.

3. Витоки журналістики та її призначення. (16 год)

Теоретична частина: Історія, теорія і практика радянської журналістики. Об'єкт журналістики. Посередник між інформацією і аудиторією. Типологія соціальної інформації. Індивідуальна. Професійна. Наукова. Художня. Масова.

Комунікація та її типи. Масова. Статистична. Довідково-енциклопедична.

Практична частина: Інформація за предметом зображення: офіційна, подієва, ділова, довідкова, естетична, публіцистична. Використання різних видів інформації. Індивідуальне відображення життя.

4. Жанри журналістики. (8 год)

Теоретична частина: Репортаж, інтерв'ю-діалог, замітка, есе.

Практична частина: Написання замітки, есе, взяття інтерв'ю, створення репортажу .

5. Журналістика – система органів масової інформації: друкованих видань і електронних ЗМІ. (30 год)

Теоретична частина: Біля витоків історії журналістики. Телеграфні комунікації. Фотографія. Друковані ЗМІ. Періодична преса. Газети. Журнали. Електронні ЗМІ. Радіомовлення. Телебачення. Інтернет. Переваги і мінуси електронних та друкованих ЗМІ.

Практична частина: ЗМІ і їхній вплив за свідомість. Фото. Преса. Електронні ЗМІ. Екскурсія на радіо «Над Бугом». Аудіо. Телебачення і його продукт.

Як працює система органів масової інформації. Друковані видання.

Електронні ЗМІ. Усвідомлювати: що спільне і відмінне.

Творчі заняття з виконанням певних завдань. Написання статей. Заміток.

Створення передач.

6. Журналісти : лікарі душ людських і бізнес-журналісти. (14 год)

Теоретична частина: Друга (після інформативної) функція журналістики - формування громадської думки. Моя система цінностей. Свобода слова і заангажованість інтересами видання. Об'єктивність, неупередженість. Стереотипність.

Практична частина: Як аналізувати інформацію. Які джерела інформації існують у сучасному світі. Що таке стереотипи. Упередження. Як вони виникають і як впливають на життя людей.

Тренінг: Моя система цінностей. Протидія упередженням. Стереотипам.

7. Етапи праці журналіста. (10 год)

Теоретична частина: Аналітико-творчий доробок журналіста. Словник молодого журналіста. Особисті риси журналіста: пильність, документалізм, правила безпеки.

Практична частина: Творчі здобутки вихованців протягом року навчання у гуртку «Журналістика». Робочий зошит і словничок молодого журналіста. Бази даних: телефони, e-mail, адреси.

8. Підбиття підсумків навчання. (2 год)

Прогнозований результат:

Вихованці мають знати, розуміти і вміти:

- вміти входити в контакт і виходити з нього;
- планувати запитання;
- вміти слухати і чути;
- чути, бачити, аналізувати, критично мислити, швидко орієнтуватись;
- ефективно давати зворотній зв'язок;
- вміти конструктивно спілкуватись;
- уважно слухати та ставити запитання;
- бути переконливими і об'єктивними;
- ерудованими і компетентними;
- правильно реагувати на критику;
- розрізняти інформацію за предметом зображення та жанрами написання;
- володіти навичками поведінки у суспільстві;
- аргументовано відстоювати свою точку зору, без образ, з повагою до різних точок зору;
- володіти навичками толерантного ставлення з людьми з обмеженими фізичними можливостями;
- матимуть ключові компетентності особистості журналіста;
- отримують знання з теорії та практики журналістики;
- розвинуть творчі здібності та уяву;
- сформуують потребу і мотивацію у творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні;
- розвинуть соціальний та емоційний інтелект;
- сформуують громадянську відповідальність та чітку життєву позицію;
- виховують кращі особисті риси;
- навчаться перемагати труднощі;
- протистояти маніпуляціям;
- оволодіють навичками конструктивної взаємодії;
- матимуть підстави гордитися традиціями і пасіонаріями українського народу.

Навчально-тематичний план

другий рік навчання

Назва теми розділу	Кількість годин		
	Теоретичні	практичні	всього
1.Вступ.	2		2
2.Журналістика ХХІ століття	14	14	28
3.Види інформації.	8	14	22
4.Інформаційні приводи.	4	6	10
5.Технології журналістської творчості.	12	12	24
6. Особисті якості журналіста.	16	24	40
7.Жанри журналістики.	21	31	52
8. Особливості радіо, теле- та інтернет-видань.	24	12	36
9.Підбиття підсумків другого року навчання.	2		2
Всього:	100	116	216

Зміст програми

другого року навчання

1. Вступ. (2 год)

Теоретична частина. Мета, завдання та план роботи на навчальний рік. Значення і роль журналістики у сучасному світі.

Практична частина: Про що б ви хотіли дізнатися у новому навчальному році з предмету «Журналістика»?

2. Журналістика ХХІ століття. (28 год)

Теоретична частина: Журналістика пошукова. Деклараційна. Педагогічна. Журналістика інтерпретації. Точна журналістика. Адвокатська. Журналістське розслідування. Нова журналістика – літературна.

Практична частина: Як розрізняти інформацію за метою висловлювання. Призначенням. Навчитися аналізувати інформацію. Уважність до фактів. Судження – обґрунтовані та об'єктивні.

Знайомство з творами українських письменників.

3. Види інформації. (22 год)

Теоретична частина: Довідково-енциклопедична. Масово-поширювана. Статистична. Інформація про особу. Офіційна інформація.

Практична частина: Екскурсія до архіву. Відвідання бібліотеки. Робота у відділах каталогів. Самостійна робота: інформація про особу. Офіційна інформація. Опрацювання законів про журналістику.

4. Інформаційні приводи (10 год)

Теоретична частина: Прес-релізи: вимоги, види. ЛІД-абзац. Бекграундер.

Практична частина: Вимоги до прес-релізів. Обґрунтовані запитання. Уважність. ЛІД-абзац. Бекграундер.

5. Технології журналістської творчості. (24 год)

Теоретична частина: Соціальна відповідальність. Врахування реалій життя. Прогресивність. Об'єктивність, конкретність, правдивість. Неупередженість і нейтральність. Якщо критикувати – рішення шукати. Плюралізм. Правила аргументації.

Практична частина: Тест на уважність. Тест на вміння вирішувати конфлікти. Написання плану дій при взятті матеріалу. Вміння ставити питання. Відсікати зайве. Корисність, правдивість, добродійність. Творчість.

Інформацією та її виклад. Оперативність. Швидкість чи якість?
Незаангажованість.

6. Особисті якості журналіста. (40 год)

Теоретична частина: Етика журналіста: справедливість, неупередженість. Знання правил спілкування. Відповідальність і гідність. Увага, аналіз, толерантність. Допитливість, тактовність, ініціативність. Людяність. Ввічливість. Повага. Критичне мислення. Вміння аналізувати. Вміння бачити кінцевий результат. Вміння спілкуватись. Наполегливість. Справедливість. Самодисципліна. Вмотивованість. Стресостійкість.

Практична частина: Відповідальність – найважливіша якість. Тренінг: Мої цінності. Написання статей. Кредо життя. Моя мета. «Що зроблю я для людей». Що для мене значить постать. Україна – велич духу і перемог. Вправи на розвиток уваги. Самовдосконалення. Створення посібника: Кодекс честі журналіста. Вміння відстояти свою позицію. Істина – понад усе!

7. Жанри журналістики. (52 год)

Теоретична частина: Інформаційні: замітка, звіт, інтерв'ю, репортаж, кореспонденція. Аналітичні: коментар, стаття, рецензія, огляд, лист, звернення. Художньо-публіцистичні: нарис, зарисовка, фейлетон, есе, памфлет, гумореска, байка, пародія. Теле і радіопередачі. Новини.

Практична частина: Вміння розпізнавати жанри журналістики: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні, художні, публіцистичні. «Репортаж з петлею на шії» Юліуса Фучика. Практичні завдання на написання статей, заміток, нарисів, рецензій, коментарів. Вірші. Проза. Видавництво книг. Експурсія в одне із видавництв. Знайомство з творами українських журналістів: В'ячеслава Чорновола, Василя Стуса, Тараса Мельничука. Творчі особистості 20-х років ХХ ст. Микола Зеров. Юрій Смолич. Олександр Жулинський. Перекладацька діяльність. Скляренко. «Шістдесятники». Ліна Костенко. Іван Драч. Журналісти: Іван Волошенюк, Віталій Коротич, Леонід Пастушенко. Сучасна журналістика: Інна Медведева. Тетяна Редько.

8. Особливості роботи на радіо, телебаченні та в інтернеті. (36 год)

Теоретична частина: Інтернет-видання. Теми. Редагування.

Радіожурналістика. Євген Захар'яш. Іван Волошенюк.

Тележурналістика. Прямий ефір. Програма. Передача. Новини. Вимоги до зовнішнього вигляду.

Планування. Тема. Домовленість про зустріч з респондентом. Зустріч з респондентом. Відеоряд. Тандем з оператором. Стенд-ап. Підводка.

Створення відеоряду. Написання тексту. Монтажер. Начитка тексту. Дизайнер. Трансляція.

Практична частина: Інтернет-видання. Заявка. Зустріч. Текст. Радіожурналістика: Екскурсії на радіо. Створення аудіо продукту. Телебачення. Екскурсії на студію. Озвучування тексту. Монтаж передач. Трансляція.

9. Підбиття підсумків навчання. (2 год)

Прогнозовані результати після закінчення навчання:

Здобувачі освіти вмітимуть:

- вести конструктивний діалог з прогнозуванням кінцевого результату;
- слідувати чітко окресленій темі;
- прагнути до об'єктивного висвітлення матеріалу з врахуванням різних позицій, сторін, інтересів;
- навчатися працювати з різними джерелами інформації;
- зможуть швидко зорієнтуватися у будь-якій ситуації, яка виникатиме на знімальному майданчику, під час інтерв'ю, деінде;
- матимуть лідерські якості;
- навчатися стресостійкості і вмінню володіти ситуацією;
- братимуть ініціативу в свої руки;
- прагнутимуть не піддаватися маніпуляціям і їх розпізнавати;
- розвивати свій творчий потенціал, здібності в сфері журналістики, працюватимуть з різними темами;
- виступатимуть перед аудиторією;
- долатимуть ніяковість перед великою кількістю людей;
- грамотно, толерантно і аргументовано викладати свої думки;
- тактовно і толерантно вислуховувати інші точки зору;
- стануть більш впевненими в собі.

Література :

1. Антонов-Овсеєнко. Журналістика ХХІ століття, Київ, Форум, 2017. - с.356
2. Ботнер. Журналістська майстерність, Тернопіль, 2013. – 240 с
3. Бухарцев. Творчий потенціал журналіста. К.: Либідь , 1985. -140 с.
4. Гетьманець М. Сучасний словник літератури і журналістики. Х.:Прапор, 2009. – 384 с.
5. Гоян Віта Володимирівна. Журналістська творчість на телебаченні [Текст] : монографія / В. В. Гоян ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Київський університет, 2011. - 320 с.
6. Введення в журналістику. Хрестоматія, Київ. 1986. – 142 с.
7. Здоровега. Теорія і практика радянської журналістики, Київ, 1989. - 364 с.
8. Евдокимов Николай Александрович. Жанры журналистики [Текст] : хрестоматія (с авт. комент.) / Н. А. Евдокимов ; Восточноукраинский национальный ун-т им. Владимира Даля. - Луганск : Изд-во ВНУ им. В.Даля, 2005. – 327 с.
9. Журналістська етика [Текст] : конспект лекцій / уклад. Л. Є. Василик ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2007. - 96 с.
10. Журналістський фах. Газетно-журнальне виробництво [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за напрямом підготов. "Журналістика" / [Т. О. Приступенко та ін. ; за ред. В. В. Різуна] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К. : Київський університет, 2012. - 351 с.
11. Журналістське розслідування [Текст] : посіб.: За матеріалами семінарів Ін-ту масової інформації (Київ), Центру підготовки та вдосконалення журналістів (Париж), нідерландської прогр. МАТРА / пер. та адаптація А. Лазарева [та ін.] ; упорядкув. А. Лазарева, І. Чайка ; ред. С. Таран ; Інститут Карпенко Віталій Опанасович.
12. Журналістика: основи професійної комунікації [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., що навч. за спец. "Журналістика" / В. О. Карпенко ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Інститут журналістики. - К. : Нора-прінт, 2002. - 348 с.
13. Ким Максим Николаевич. Новостная журналистика. Базовый курс [Текст] : учебник / М. Н. Ким. - СПб. : Издательство Михайлова В.А., 2005. - 349 с.
14. Коновець Олександр Федорович. Масова комунікація: теорії моделі технології [Текст] : [навч. посібник] / О. Ф. Коновець. - К. : ЛГУ, 2009. - 266 с.

15. Лисенко. Журналістика. Гурткова робота, 2017. – 134 с.
16. Срібняк. Історія журналістики, підручник для студ. вищ. навч. закладів. Київ, 2013. – 154 с.
17. Павлів. Репортаж між фактами та емоціями. Київ, 2015. – 262 с.
18. Корню Даніель. Етика засобів масової інформації [Текст] / Д. Корню ; пер. з фр. С. Гринцевич. - К. : К.І.С., 2004. - 130 с.
19. Коцан Ігор Ярославович. Технологія професійної підготовки майбутніх журналістів [Текст] : монографія / Ігор Коцан, Олександр Панасюк, Андрій Нісімчук ; Ін-т пед. технологій (м. Луцьк). - Луцьк : Твердиня, 2013. - 381 с.
20. Лильо Тарас Ярославович. Світоглядна журналістика [Текст] : навч. посіб. / Тарас Лильо ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - Л. : ПАІС, 2010. - 152 с.
21. Матисон. Медіадискурс, Київ, 2017. – 242 с.
22. Михайлин Ігор Леонідович. Основи журналістики [Текст] : підручник для студ. вищ. навч. закладів / І. Л. Михайлин. - 3-тє вид., доп. та поліпшене. - К. : ЦУЛ, 2002. - 284 с.
23. Приступенко Тетяна Олегівна. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації [Текст] : навч. посіб. / Т. О. Приступенко ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Інститут журналістики. - К. : [б.в.], 2004. - 376 с.
24. Рендол Девід. Універсальний журналіст [Текст] / Д. Рендол ; пер. М. Марченко. - К. : Видавництво "К.І.С.", 2007. - 288 с.
25. Слово - зброя? [Текст] / Національна спілка журналістів України ; упоряд. Ю. В. Бондар [та ін.] ; голова ред. ради І. Ф. Лубченко. - К. : ТОВ "УВПК "ЕксОб", 2009. - 560 с.
26. Солнцева Татьяна Вячеславовна. Вторая древнейшая, или Как стать акулой пера [Текст] / Т. В. Солнцева. - Ростов н/Д. : Феникс, 2006. - 254с.
27. Трачук Тетяна Анатоліївна. Українське журналістознавство (історичний аспект) [Текст] : навч. посіб. / Тетяна Трачук ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : [б. в.], 2013. - 239 с.
28. Тертычный Александр Алексеевич. Логическая культура журналиста [Текст] : учеб. пособие для вузов / А. А. Тертычный. - М. : ВК, 2006. - 403 с.
29. Павлів. Репортаж: між фактами та емоціями, Київ, 2015 - 132 с.
30. Миронченко. Журналістське розслідування, Укррадіопрес, Київ, 2012. - 112 с.

31. Михайлин. Журналістська освіта і наука, підручник для студ. вищ. навч. закладів / І. Л. Михайлин. - К. : ЦУЛ, 2016 – 284 с.
32. Лисенко. Журналістика. Гурткова робота, Київ, Либідь, 2017. -128 с.
33. Олійник. Радіопубліцистика. Київ, 1978 - 118 с
34. Організація роботи редакційної газети. Київ, 1986, -112 с.
35. Шевченко Вікторія Едуардівна. Форми візуалізації в сучасному журналі [Текст] : монографія / Вікторія Шевченко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Паливода А. В. [вид.], 2013. - 339 с.
36. Яцимірська Марія Григорівна. Культура фахової мови журналіста [Текст] навч. посіб. для студ. ін-ту та ф-тів і від-нь журналістики / М. Г. Яцимірська; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. - Л. : ПАІС, 2004. - 336 с

